

19

2023

РІЧНИК РУСКОЙ БУРСЫ ROCZNIK RUSKIEJ BURSY

Лемківська/русинська штука
Sztuka łemkowska/rusińska

ДОКУМЕНТЫ • DOKUMENTY

ДИСКУРС • DYSKURS

- Олена Дуць-Файфер *Што то єст лемківська/русинська штука і ци тото звіданя ма буд-яке значыня?*
- Tadeusz Łopatkiewicz *Z badań nad ludowymi rzeźbami kamiennymi Matki Boskiej z Dzieciątkiem na Środkowej Łemkowynie oraz ich domniemanym twórcą*
- Michał Szymko *Genius loci we współczesnej sztuce łemkowskiej/rusińskiej*
- Kamil Federyga,
Dominika Cieplak *Pamięć miejsca. W poszukiwaniu współczesnej łemkowskiej/rusińskiej architektury komemoratywnej*
- Nick Kupensky *Before Warhol: Anthony Kubek and the Problem of Carpatho-Rusyn American Art*
- Люба Кралёва *Вытварный талант в родині Дубаёвых на протязі штирэх генерацій*
- Яна Трущінська-Сива,
Анна Симкова *Михал Чабала – очами сучасників*

ПЕРЕКЛАДЫ • TŁUMACZENIA

ІНСПІРАЦІИ • INSPIRACJE

РЕЦЕНЗИИ І СПРАВОЗДАНИЯ • RECENZJE I SPRAWOZDANIA

19
2023

РІЧНИК РУСКОЙ БУРСЫ
ROCZNIK RUSKIEJ BURSY
RUSKA BURSA ANNUAL

Лемківська/русинська штука
Sztuka łemkowska/rusińska

зредагувала
ОЛЕНА ДУЦЬ-ФАЙФЕР

секретар редакції
КЛАВДИЯ НОВАК

pod redakcją
HELENY DUĆ-FAJFER

sekretarz redakcji
KLAUDIA NOWAK

edited by
OLENA DUC-FAJFER

editorial secretary
KLAUDIA NOWAK

Gorlice
Kraków

Горлиці
Краків

Наукова Рада
др Богдан Горбаль
(Ньюйоркська Публічна Бібліотека
проф. Михайл Капраль
(Русинський Науковий Інститут в Будапешті)
проф. Павел Роберт Магочій
(Торонтонський Університет)
доц. др Анна Плішкова
(Пряшівський Університет)
проф. Ахім Рабус
(Університет во Фрайбургу)
проф. Елейн Русинко
(Університет в Мериланд)
проф. Михайло Фейса
(Університет в Новым Саді)
проф. Генрик Фонтаньскі
(Шлезький Університет)

Rada Naukowa
dr Bohdan Horbal
(New York Public Library)
prof. dr Mihály Káprály
(Rusynskij Naukowyj Instytut w Budapeszcie)
prof. dr Paul Robert Magocsi
(University of Toronto)
doc. dr Anna Plišková
(Prešovska Univerzita v Prešovie)
prof. Achim Rabus
(Universität Freiburg)
prof. Elaine Rusinko
(University of Maryland)
prof. Mychajło Fejsa
(Univerzitet u Novom Sadu)
prof. Henryk Fontański
(Uniwersytet Śląski)

Рецензенты річника
др Аґата Арашкевіч
др Моніка Вейхерт
мґр Збігнев Волянін
др габ. інж. арх. Піотр Вінковскі, проф. КП
мґр Гжеґож Графф
др габ. Аґнешка Гронек, проф. ЯУ
др Данеля Капральова
др габ. Павел Коробчак
др габ. Ева Коцуй, проф. ЯУ
др інж. арх. Ян Лась
др Тадеуш Лопаткевіч
др габ. Ева Мічна, проф. ЯУ
др Анна Розенфельд
проф. др Елейн Русинко

Recenzenci rocznika
dr Agata Araszkievicz
dr Monika Weychert
mgr Zbigniew Wolanin
dr hab. inż. arch. Piotr Winkowski, prof. PK
mgr Grzegorz Graff
dr hab. Agnieszka Gronek, prof. UJ
dr Daniela Kaprálová
dr hab. Paweł Korobczak
dr hab. Ewa Kocój, prof. UJ
dr inż. arch. Jan Łas
dr Tadeusz Łopatkiewicz
dr hab. Ewa Michna, prof. UJ
dr Anna Rozenfeld
prof. dr Elaine Rusinko

Адрес редакції   **Adres redakcji**
Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach
38-300 Gorlice, ul. Sienkiewicza 28

ISSN 1896-222X

Публикация выдана в двух версиях:
электронной (первістна версія)
і друкуваній (наклад 200 прим.)

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej (wersja pierwotna)
oraz drukowanej (nakład 200 egz.)

Copyright by Стіваришчыня «Руска Бурса»
в Горлицях and individual authors, 2023

Copyright by Stowarzyszenie „Ruska Bursa”
w Gorlicach and individual authors, 2023

Зреалізувано завдяки дотації Міністра Внутрішніх
Справ і Адміністрації і Фондації Тімо з США

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji oraz John and Helen Timo Foundation z USA

Публикация выразит лем погляды автора/авторів
і не може быти принимана як офіційне становишко
Міністра Внутрішніх Справ і Адміністрації.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów
i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Секретар Редакції
Клавдія Новак

Sekretarz Redakcji
Klaudia Nowak

Коректа
Клавдія Новак, Клавдія Круль-Келбовіч

Korekta
Klaudia Nowak, Klaudia Król-Kielbowicz

Выдавництво   **Wydawnictwo**
Księgarnia Akademicka
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel. 12 431 27 43, 12 421 13 87
e-mail: journals@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: <https://akademicka.pl>

Зміст • Spis treści

<i>Вступ</i>	7
<i>Wstęp</i>	13
ДОКУМЕНТЫ • DOKUMENTY	19
Damian Nowak <i>Budynek Ruskiej Bursy w Gorlicach – historia i architektura w świetle wybranych źródeł archiwalnych</i>	21
ДИСКУРС • DYSKURS	57
Олена Дуць-Файфер <i>Што то єст лемківска/русиньска штука і ци томо звіданя ма буд-яке значыня?</i>	59
Tadeusz Łopatkiewicz <i>Z badań nad ludowymi rzeźbami kamiennymi Matki Boskiej z Dzieciątkiem na Środkowej Łemkowynie oraz ich domniemanym twórcą</i>	129
Michał Szymko <i>Genius loci we współczesnej sztuce łemkowskiej/rusińskiej</i>	157
Kamil Federyga, Dominika Cieplak <i>Pamięć miejsca. W poszukiwaniu współczesnej łemkowskiej/rusińskiej architektury komemoratywnej</i>	191
Nick Kupensky <i>Before Warhol: Anthony Kubek and the Problem of Carpatho-Rusyn American Art</i>	221
Люба Кралёва <i>Вытварный талент в родині Дубаёвых на протязі штырэх генерацый</i>	263
Яна Трущінська-Сива, Анна Симкова <i>Михал Чабала – очами сучасників</i>	299

ПЕРЕКЛАДЫ • TŁUMACZENIA	313
Галь Фостер, Розалінда Краусс, Ів-Ален Буа, Бенджамін Г. Д. Бухло, Дейвід Джоселіт <i>Штука по 1900 році. Модернізм. Антимодернізм.</i> <i>Постмодернізм</i>	315
ІНСПІРАЦІЇ • INSPIRACJE	345
Павел Роберт Маґочій <i>Штука межевоєнної Підкарпатської Руси</i>	347
РЕЦЕНЗІЇ І СПРАВОЗДАННЯ • RECENZJE I SPRAWOZDANIA ..	381
Наталія Малецька-Новак <i>Східня Лемковина. Не така про. Але тіж не анти</i>	383
Наталія Малецька-Новак <i>Рік 2023 – роком Юрія Новосільського</i>	391
Записки о авторах	401
Noty o autorach	407

Table of Contents

<i>Introduction</i>	7
<i>Introduction</i>	13
DOCUMENTS	19
Damian Nowak <i>The Ruska Bursa Building in Gorlice – History and Architecture in the Light of Selected Archival Sources</i>	21
DISCOURSE	57
Olena Duć-Fajfer <i>What is Lemko/Rusyn Art and Does It Matter?</i>	59
Tadeusz Łopatkiewicz <i>From Research on Folk Stone Sculptures of the Virgin and Child in Central Lemkovyna and Their Presumed Creator</i>	129
Michał Szymko <i>Genius Loci in Contemporary Lemko/Rusyn Art</i>	157
Kamil Federyga, Dominika Cieplak <i>Memory of Place: In Search of Contemporary Lemko/Rusyn Commemorative Architecture</i>	191
Nick Kupensky <i>Before Warhol: Anthony Kubek and the Problem of Carpatho-Rusyn American Art</i>	221
Luba Kráľová <i>Artistic Talent in the Dubay Family over Four Generations</i>	263
Jana Truščínská-Sivá, Anna Simkova <i>Myhal Čabala – Through the Eyes of His Contemporaries</i>	299

TRANSLATIONS	313
Hal Foster, Rosalind Krauss, Yve-Alain Bois, Benjamin H.D Buchloh, David Joselit <i>Art since 1900: Modernism. Antimodernism. Postmodernism</i>	315
INSPIRATIONS	345
Paul Robert Magocsi <i>Art in Interwar Subcarpathian Rus'</i>	347
REVIEWS AND REPORTS	381
Natalia Małecka-Nowak <i>Eastern Lemkovyna: Not so Pro. But also Not Against</i>	383
Natalia Małecka-Nowak <i>2023 – the Year of Jerzy Nowosielski</i>	391
Biographical notes	401
Biographical notes	407